

Hallituksen esitys Eduskunnalle tieliikennelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä tarkistettavaksi vastaamaan yhteisön ajokortista annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivin säännöksiä. Ajokorttilupa myönnettäisiin vain Suomessa vakinaisesti asuvalle tai opiskelevalle. Ajokielto jossakin muussa Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) liittyneessä valtiossa olisi este ajokorttiluvan myöntämiselle Suomessa. Lisäksi ehdotetaan kansallinen lain-

säädäntö mukautettavaksi turvavöiden pakollista käyttöä koskevaan neuvoston direktiiviin. Muutokset liittyvät ETA:n sekakomitean päätökseen ETA-sopimuksen pöytäkirjan ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan ETA:n sekakomitean päätöksen kanssa turvavöiden pakollista käyttöä koskevilta osin ja 1 päivänä heinäkuuta 1996 ajokorttilupaa koskevilta osin.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Muutokset ajokorttiluvan myöntämisessä

Tieliikennelain 82 §:n (676/90) mukaan ajokorttiluvasta päättää henkilön asuinpaikan poliisi. Asuinpaikka voi olla muukin kuin henkilön rekisteriin merkitty kotipaikka.

ETA-sopimukseen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamisesta tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 7/94, jäljempänä ETA-sopimuksen lisäpöytäkirja, on niihin säädöksiin, joihin viitataan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) liitteessä XIII, lisätty yhteisön ajokortista annettu Euroopan yhteisöjen (EY) neuvoston direktiivi (91/439/ETY). Määräykset tästä sisältyvät lisäpöytäkirjan liitteeseen 11. Direktiivin mukaan ajokortti saadaan myöntää hakijalle, jonka vakainainen asuinpaikka on ajokortin myöntä-

vän jäsenvaltion alueella tai joka voi näyttää toteen, että hän on opiskellut siellä vähintään kuusi kuukautta. Direktiivin mukaan vakinaisella asuinpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu tavanomaisesti eli vähintään 185 päivää kalenterivuodessa sellaisten henkilökohtaisten tai ammatillisten siteiden vuoksi tai, jos kyse on henkilöstä jolla ei ole ammatillisia siteitä, sellaisten henkilökohtaisten siteiden vuoksi, jotka osoittavat läheistä yhteyttä tämän henkilön ja hänen asuinpaikkansa välillä. Jos henkilön ammatilliset siteet ja henkilökohtaiset siteet ovat eri paikoissa ja henkilö tämän johdosta asuu vuorotellen kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa olevissa eri paikoissa, hänen vakituksena asuinpaikkanaan pidetään direktiivissä sitä paikkaa, jossa hänen henkilökohtaiset siteensä ovat, edellyttäen, että hän palaa sinne säännöllisesti. Viimeksi mainitun ehdon ei kuitenkaan tarvitse täytyä, jos henkilö asuu jäsenvaltiossa suorittaakseen siellä

tietyn ajan kestävän tehtävän. Opiskelun yliopistossa tai muualla ei ole katsottava tarkoitettavan vakinaisen asuinpaikan muutosta.

Edellä olevan johdosta olisi ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä koskevaa säännöstä tarkistettava siten, että luvan myöntämiseksi hakijalla tulee olla vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän täyttää täällä opiskelemissa koskevan vaatimuksen.

Direktiivin säännösten mukaan jäsenvaltio voi kieltäytyä myöntämästä ajokorttia hakijalle, johon on kohdistettu toisessa jäsenvaltiossa ajo-oikeuden rajoittamista tai poistamista taikka sen määräaikaista tai pysyvää peruuttamista koskeva toimenpide. Vaikka ajokieltoon määräämisen perusteita koskevat säännökset eivät sisälly direktiiviin ja vaikka perusteet ajokieltoon määräämiselle voivat vaihdella maittain, ehdotetaan, että hakijan ajokielto jossakin talousalueen valtioista olisi esteenä ajokorttiluvan myöntämiselle Suomessa.

1.2. Mopon tyyppikilpi

Ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamisesta vuonna 1994 annetusta asetuksesta (266/94) seuraa, että mopot tulevat rekisteröintivelvollisuuden piiriin 1 päivästä huhtikuuta 1995. Tästä syystä tieliikennelain 83 b §:n 4 momentista on poistettava maininta mopon tyyppikilvestä, koska tyyppikilpien tarve poistuu rekisterikilpien käyttöpakon myötä.

1.3. Turvavyön käyttövelvollisuus

Yleistä

ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjan liitteellä 11 on säädöksiin, joihin viitataan ETA-sopimuksen liitteessä XIII, lisätty myös vähemmän kuin 3,5 tonnia painavien ajoneuvojen turvavyöiden pakollista käyttöä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi (91/671/ETY), jäljempänä turvavyödirektiivi.

Direktiivi vastaa pääosin tieliikennelain 88 §:n ja ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/92) 6 §:n turvavyön käyttöä koskevia säännöksiä. Suomen lainsäädännön harmonisoinnista turvavyödirektiivin mukaisesti seuraa turvavyön ja turvalaitteiden käyt-

töpakon laajennuksia muun muassa taksiauton matkustajien osalta sekä myös eräitä käyttöpakon lievennyksiä.

Suomen voimassa olevien säännösten ja direktiivin säännösten merkittävin ero koskee taksiauton kuljettajan ja takaistuinmatkustajan velvollisuutta käyttää turvavyötä tai muuta turvalaitetta. Voimassa oleva tieliikennelaki ei tähän velvoita. Direktiivissä on tieliikennelain säännöksiin verrattuna suppeampi turvavyön pakollinen käyttövelvollisuus pakettiauton matkustajien osalta. Toisaalta direktiivi edellyttää turvavyön käyttövelvollisuutta myös pienoislinja-auton etuistuinmatkustajilta.

Lasten turvalaitteiden käytöstä annettujen säännösten osalta direktiivi koskee vain alle 12-vuotiaita lapsia, joiden pituus on alle 150 cm. Tieliikennelain säännöksestä ikäraja puuttuu. Direktiivissä on lisäksi alle 3-vuotiaita lapsia koskevia erityissäännöksiä.

Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetulla asetuksella (1256/92) on kansallinen lainsäädäntö mukautettu ETA-sopimuksen mukaisesti ajoneuvojen rakennetta, varusteita ja käyttöä koskeviin EY:n direktiiveihin. Asetus sisältää säännökset myös turvavyöistä ja niiden kiinnityspisteistä (direktiivit 76/115/ETY, 82/318/ETY ja 90/629/ETY sekä 77/541/ETY, 82/319/ETY ja 90/628/ETY) sekä säännökset lasten turvalaitteista.

Turvavyön käyttöä koskevien säännösten muuttaminen

Turvavyödirektiivin 1 ja 2 artikla sisältää pääsäännön, joka velvoittaa kuljettajaa ja matkustajaa käyttämään turvavyötä tai muuta direktiivissä tarkoitettua turvalaitetta henkilöautossa, pakettiautossa muualla kuin takais- tuimilla ja eräissä pienoislinja-autoissa muualla kuin takaistuimilla. Tieliikennelain 88 § ehdotetaan tästä syystä muutettavaksi siten, että myös taksiauton takaistuimella matkustavat matkustajat tulisivat turvavyön käyttöpakon piiriin.

Pakettiauton osalta ehdotetaan 88 § muutettavaksi siten, että turvavyön käyttövelvollisuus ei koskisi takaistuimella istuvaa matkustajaa. Turvavyön käyttöpakko ulotettaisiin lisäksi kuljettajaan ja muualla kuin takaistuimella istuvaan matkustajaan linja-autossa, jonka ko-

konaispaino on enintään 3,5 tonnia ja jossa ei ole erityisesti seisoville matkustajille varattuja paikkoja.

Direktiivin 6 artikla mahdollistaa kansalliset poikkeukset 2 artiklan mukaisista velvoitteista esimerkiksi tietyntyyppisten ammattien tehokkaan harjoittamisen sallimiseksi. Joustavaan asiakaspalveluun ja kuljettajan turvallisuuteen liittyvistä syistä taksi auton kuljettaja ehdotetaan edelleen jätettäväksi turvavyön käyttöpakon ulkopuolelle. Tieliikennelain 88 §:n 2 momentin 3 kohdan poikkeussäännös ehdotetaan siirrettäväksi laista ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 6 §:ään, jossa säädetään myös muista poikkeuksista turvavyön käyttövelvollisuudesta. Tarkoituksena on ulottaa poikkeus koskemaan vain ajotilanteita, joissa kuljettaja ammattimaista henkilöliikennettä harjoittaessaan kuljettaa matkustajia. Muulloin kuljettaja olisi velvollinen käyttämään turvavyötä. Ruotsissa ja Tanskassa taksi auton kuljettaja on vapautettu turvavyön käytöstä ammattimaisessa ajossa, Tanskassa kuitenkin vain tilanteessa, jolloin ajoneuvossa on matkustajia.

Direktiivin 5 artiklan säännösten mukaan lääketieteellisistä syistä myönnetty vapautus turvavyön tai muun turvalaitteen käytöstä edellyttää toimivaltaisen viranomaisen antamaa lääkärintodistusta, josta ilmenee sen voimassaoloaika ja 5 artiklan kuvassa esitetty tunnus. Yhdessä ETA-valtiossa annettu todistus on direktiivin mukaan pätevä myös toisessa ETA-valtiossa. Tästä syystä olisi tarkistettava 88 §:n 2 momentin 1 kohdan poikkeussäännöstä sekä lisättävä pykälän 4 momenttiin säännös oikeudesta säätää asetuksella lääkärintodistuksen sisällöstä ja kelpoisuudesta.

Direktiivin 2 artiklan 2 kohdan säännöksen mukaan alle 12-vuotiaan lapsen, jonka pituus on alle 150 cm, on matkustettava ensisijaisesti istuimella, joka on varustettu lapsen pituuteen ja painoon nähden sopivalla turvaistuimella tai turvalaitteella. Näin varustetun istuimen puuttuessa on lapsen matkustettava istuimella, joka on varustettu aikuisen käyttöön hyväksytyllä turvavyöllä tai muulla turvalaitteella. Direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan kansallisin säädöksin on sallittava, että alle kolmevuotiaan lapsen liikkumista ei tarvitse estää erityisesti lapselle sopivalla turvaistuimella tai turvalaitteella, jos autossa ei ole tällaista lapselle tarkoitettua laitetta ja jos lapsi käyttää takaistuinta. Kuljettajan, huoltajan tai holhoojan huo-

lehtimisvastuuta koskeva säännös lapsen turvavyön tai turvalaitteen käytöstä säilyisi tieliikennelaisissa muuttumattomana.

2. Asian valmistelu ja lausunnot

Ajokorttisäädösten yhdenmukaistamiseksi ajokortteja koskevien EY-säädösten kanssa tarvittavat muutokset on valmisteltu yhteistyössä liikenneministeriön, sisäasiainministeriön, Autoteknisten keskeisten ja ajoneuvohallinnon kanssa. Ehdotukset perustuvat työryhmämietintöön (16/94 liikenneministeriön julkaisuja), joka on ollut lausunnon keskeisillä liikenneturvallisuustyötä tekeville ja tämän työn kanssa tekemisissä olevilla viranomaisilla, järjestöillä ja yhteisöillä.

Hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) teki syksyllä 1993 liikenneministeriölle ehdotuksen turvavyön käyttöpakon ulottamiseksi henkilövuokra-auton kuljettajaan ja takaistuimen matkustajiin. Ehdotus perustui VALT:n teettämään selvitykseen henkilövahinkoon johtaneista taksionnettomuuksista, jonka mukaan taksi autoissa turvavyöiden käyttöä lisäämällä voitaisiin vuosittain pelastaa yhdestä kahteen kuljettajaa tai matkustajaa kuolemalta ja yhdestä kahteen henkilöä vakavalta vammautumiselta. Lisäksi noin 50 kuljettajalta ja 60 matkustajalta vammautuminen joko estyisi kokonaan tai lievenisi.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot sisäasiainministeriöltä, Liikenneturvalta ja Suomen Taksiliitto ry:ltä.

Lausunnoissa ehdotukseen suhtauduttiin yleensä myönteisesti. Suomen Taksiliitto ry vastusti turvavyön käyttöpakon ulottamista kuljettajaan viittaamalla joustavaan asiakaspalveluun liittyviin syihin ja matkustajien taholta tulevaan mahdolliseen väkivaltauhkaan. Valmius puolustautua yllätyshyökkäysten varalta edellytti liiton mielestä henkilövuokra-auton kuljettajaa koskevan poikkeussäännön säilyttämistä turvavyön käyttöä koskevissa säädöksissä.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksestä ei aiheudu lisäkustannuksia autoilijoille eikä julkisyhteisöille. Turvavyöiden ja

-laitteiden lisääntyvästä käytöstä arvioidaan seuraavan liikenneturvallisuuden paranemista.

Muutoin esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia.

4. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset ja määräykset ajokorttisäännösten yhdenmukaistamiseksi EY-säädösten kanssa annetaan ajokorttiasetuksessa ja sen soveltamista koskevassa liikenneministeriön päätöksessä.

Asetuksella säädetään poikkeukset turvavyön käyttövelvollisuudesta ja turvavyödirektiivin 5 artiklan mukaisesta lääketieteellisistä syistä annetusta lääkärintodistuksesta sekä sen sisällöstä, kelpoisuudesta, mukanaapidosta ja esittämisvelvollisuudesta poliisimiehelle.

Käyttöön otettavat lääkärintodistuslomakkeet edellyttävät sosiaali- ja terveysministeriön ohjeita.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan samaan aikaan ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjan kanssa turvavyiden pakollista käyttöä koskevien säännösten osalta. Ajokorttisäännösten osalta lain olisi tultava voimaan samanaikaisesti yhteisön ajokortista annetun direktiivin voimaantulon kanssa 1 päivänä heinäkuuta 1996. Tyypikilpeä koskevan säännöksen osalta lain olisi tultava voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1995.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 70 §:n 1 ja 2 momentti, 83 b §:n 4 momentti sekä 88 §:n 1—3 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 70 §:n 1 ja 2 momentti 3 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (676/90), 83 b §:n 4 momentti 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (989/92) ja 88 §:n 1—3 ja 5 momentti 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (357/87) seuraavasti:

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädetyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. Ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta.

Ajokorttilupaa ei kuitenkaan myönnetä sille, joka on ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa, eikä ilman erityistä syytä sille, joka viimeksi kuluneen vuoden aikana on syyllistynyt ajo-oikeudetta ajoon. Ajokorttilupaa ei myönnetä myöskään, jos viranomaisen tiedossa on, että hakija on ajokiellossa jossakin Euroo-

pan talousalueesta tehdyn sopimuksen jäsenvaltiossa.

83 b §

Ajoneuvon muut rakenteet

Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja sen perävaunussa tulee olla valmistenumero. Autossa ja sen perävaunussa tulee lisäksi olla valmistajan kilpi.

88 §

Turvavyön ja muun istuimen turvalaitteen käyttö

Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä istuinpaikalle asennettua turvavyötä tai heidän liikkumistaan estävää muuta turvalaitetta:

- 1) henkilöautossa;
 2) linja-autossa, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia ja jossa ei ole erityisesti seisoville matkustajille varattuja paikkoja, lukuun ottamatta takaistuimilla istuvia matkustajia; ja
 3) pakettiautossa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enemmän kuin 25 kilometriä tunnissa, lukuun ottamatta takaistuimilla istuvia matkustajia.

Turvavyön tai muun turvalaitteen käyttövelvollisuus ei kuitenkaan koske:

- 1) henkilöä, jolta vakava lääketieteellinen syy estää turvavyön käyttämisen; eikä
 2) henkilöä, joka ei voi käyttää turvavyötä sen vuoksi, että autossa on useampia matkustajia kuin siihen asennettuja turvavöitä.

Alle 12-vuotiaan lapsen, jonka pituus on alle 150 cm, on ensisijaisesti käytettävä istuinta, joka on varustettu lapsen pituuteen ja painoon

nähdessä sopivalla turvaistuimella tai muulla lapsen turvalaitteella. Jos alle kolmevuotias lapsi ei voi matkustaa tällaisella istuimella sen puuttumisen takia, on lapsen matkustettava ensisijaisesti ajoneuvon takaistuimella siihen asennettua turvavyötä tai muuta turvalaitetta käyttäen.

 Asetuksella voidaan säätää:

1) kuljetuksen tai ajotehtävän erityislaadusta johtuvia vapautuksia turvavyön käytöstä; sekä

2) edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua syytä koskevan lääkärintodistuksen sisällöstä ja kelpoisuudesta.

 Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lain 70 §:n 1 ja 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996 ja lain 83 b §:n 4 momentti 1 päivänä huhtikuuta 1995.

Helsingissä 16 päivänä toukokuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri Ilkka Kanerva

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 70 §:n 1 ja 2 momentti, 83 b §:n 4 momentti sekä 88 §:n 1—3 ja 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 70 §:n 1 ja 2 momentti 3 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (676/90), 83 b §:n 4 momentti 6 päivänä marraskuuta 1992 annetussa laissa (989/92) ja 88 §:n 1—3 ja 5 momentti 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (357/87) seuraavasti:

Voimassa oleva laki

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädettyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi.

Ajokorttilupaa ei kuitenkaan myönnetä sille, joka on ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa, eikä ilman erityistä syytä sille, joka viimeksi kuluneen vuoden aikana on syyllistynyt ajo-oikeudetta ajoon.

83 b §

Ajoneuvon muut rakenteet

Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja sen perävaunussa tulee olla valmistenumero. Autossa ja sen perävaunussa tulee lisäksi olla valmistajan kilpi sekä *mopossa tyypikilpi*.

88 §

Turvavyön ja muun istuimen turvalaitteen käyttö
Henkilö- ja pakettiautossa kuljettajan ja

Ehdotus

70 §

Ajokorttilupa

Poliisi myöntää luvan ajokortin saamiseen (*ajokorttilupa*) hakijalle, joka täyttää asetuksella säädettyt terveysvaatimukset ja jota ei alkoholin tai muun huumaavan aineen jatkuvan väärinkäytön vuoksi ole katsottava kuljettajana liikenteelle vaaralliseksi. *Ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijalla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai että hän opiskelee täällä ja opiskelu on jatkunut vähintään kuusi kuukautta.*

Ajokorttilupaa ei kuitenkaan myönnetä sille, joka on ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa, eikä ilman erityistä syytä sille, joka viimeksi kuluneen vuoden aikana on syyllistynyt ajo-oikeudetta ajoon. *Ajokorttilupaa ei myönnetä myöskään, jos viranomaisen tiedossa on, että hakija on ajokiellossa jossakin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen jäsenvaltiossa.*

83 b §

Ajoneuvon muut rakenteet

Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja sen perävaunussa tulee olla valmistenumero. Autossa ja sen perävaunussa tulee lisäksi olla valmistajan kilpi.

88 §

Turvavyön ja muun istuimen turvalaitteen käyttö
Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana

Voimassa oleva laki

matkustajan on ajon aikana käytettävä istuinpaikalle asennettua turvavyötä.

Turvavyön käyttövelvollisuus ei kuitenkaan koske:

- 1) henkilöä, jolta *sairaus, vamma tai muu erityinen syy* estää turvavyön käyttämisen;
- 2) henkilöä, joka ei voi käyttää turvavyötä sen vuoksi, että autossa on useampia matkustajia kuin siihen asennettuja turvavöitä; *eikä*
- 3) *ammattimaiseen henkilöliikenteeseen käytettävän henkilöauton kuljettajaa tai muuta kuin etuistuimella matkustavaa matkustajaa.*

Alle 150 cm:n pituinen henkilö voi matkustaa tarkoitukseen soveltuvassa turvaistuimessa tai muussa turvalaitteessa taikka käyttää turvavyöstä pelkkää lantio-osaa, jollei hän käytä turvavyötä turvatyynyllä istuen.

Asetuksella voidaan säätää kuljetuksen tai ajotehtävän erityislaadusta johtuvia vapautuksia turvavyön käytöstä.

Ehdotus

käytettävä istuinpaikalle asennettua turvavyötä tai heidän liikkumistaan estävää muuta turvalaitetta:

- 1) *henkilöautossa;*
- 2) *linja-autossa, jonka kokonaisuudessa on enintään 3,5 tonnia ja jossa ei ole erityisesti seisoville matkustajille varattuja paikkoja, lukuun ottamatta takaistuimilla istuvia matkustajia; ja*
- 3) *pakettiautossa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enemmän kuin 25 kilometriä tunnissa, lukuun ottamatta takaistuimilla istuvia matkustajia.*

Turvavyön tai muun turvalaitteen käyttövelvollisuus ei kuitenkaan koske:

- 1) henkilöä, jolta *vakava lääketieteellinen syy* estää turvavyön käyttämisen; *eikä*
- 2) henkilöä, joka ei voi käyttää turvavyötä sen vuoksi, että autossa on useampia matkustajia kuin siihen asennettuja turvavöitä.

Alle 12-vuotiaan lapsen, jonka pituus on alle 150 cm, on ensisijaisesti käytettävä istuinta, joka on varustettu lapsen pituuteen ja painoon nähden sopivalla turvaistuimella tai muulla lapsen turvalaitteella. Jos alle kolmevuotias lapsi ei voi matkustaa tällaisella istuimella sen puuttumisen takia, on lapsen matkustettava ensisijaisesti ajoneuvon takaistuimella siihen asennettua turvavyötä tai muuta turvalaitetta käyttäen.

Asetuksella voidaan säätää:

- 1) kuljetuksen tai ajotehtävän erityislaadusta johtuvia vapautuksia turvavyön käytöstä; *sekä*
- 2) *edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua syytä koskevan lääkärintodistuksen sisällöstä ja kelpoisuudesta.*

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Lain 70 §:n 1 ja 2 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996 sekä lain 83b §:n 4 momentti 1 päivänä huhtikuuta 1995.
